

Woorden die kunnen helpen, kunnen ook knellen

Workshop in kader van jaarcongres over Professionele Moed
16 november 2021

Hilde Marx
Johannes Mol

Woorden die kunnen helpen, kunnen ook knellen

- Welkom
- Wie nemen er deel ?
- Aan de slag met de betekenis van woorden:
 - Kwetsbaar
 - Gezin
 - Hulpverlening
- Afsluiting

Uitkomsten van ons onderzoek naar de betekenis van het kwetsbare van “Kwetsbare Gezinnen”

- Ambtenaren, hulpverleners en ervaringsdeskundigen kijken er verschillend naar.
- “Kwetsbaar” betekent:
 - een waaier aan mogelijke problemen
 - moet hulp krijgen
 - verdient respectvolle bejegening
 - iets waar je niet mee geassocieerd wilt worden

Laten we ons nu eens richten op de gezinnen die “Kwetsbare Gezinnen” vormen. Wie is “het gezin”?

- We delen jullie zo in in drietallen. Jullie krijgen 10 minuten om met elkaar na te denken over de manieren waarop je kunt bepalen wat een gezin is / wie er familie is.
- Denk bijvoorbeeld aan:
 - Een gezin bestaat uit vader, moeder en de kinderen.
 - Je hebt familie aan de warme en de koude kant: volgens de **bloedlijn**.
 - Tot een gezin behoren degenen die **juridisch** een gezin vormen.
- Wie er het meest verzint, wint 😊

Manieren om naar gezinnen te kijken

- Bloedlijn: warme en koude kant van de familie
- Juridisch: rechten en verplichtingen; getrouwd, gescheiden, samenwonend
- Emotioneel: wie hoort erbij
- Economisch: kostwinnerschap, sociaal-economische klasse
- Sociologisch: verschillende rollen en posities, gender
- Ethisch-normatief: wat behoort / verwacht mag worden
- Pedagogisch: een veilig haven vanwaaruit een kind de wereld ontdekt
- Ontwikkelingspsychologisch: de plek waar kinderen zich ontwikkelen
- Politiek: de hoeksteen van de samenleving

Vanuit mijn onderzoek naar stiefgezinnen

Hoe ziet een stiefgezin eruit?

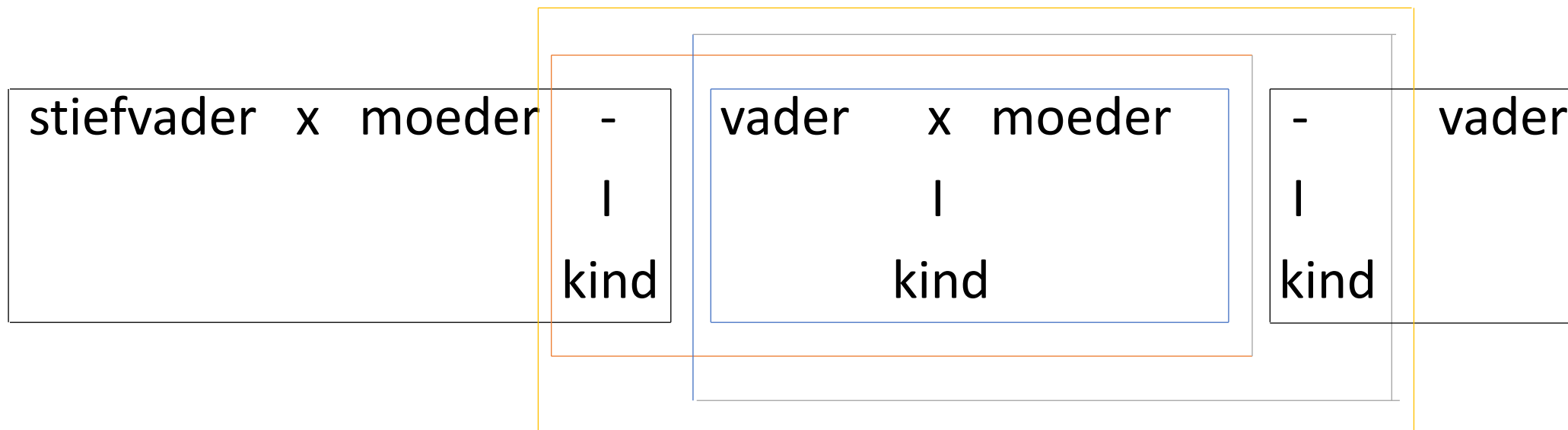

Vaak is het ingewikkelder

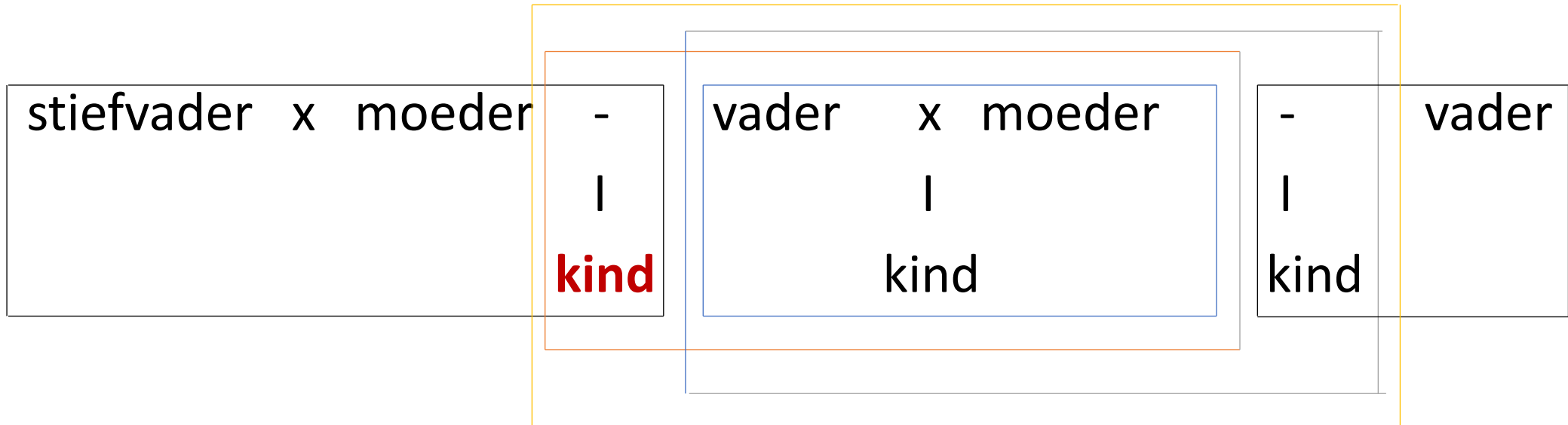
stiefvader	x	moeder	-
			kind

vader	x	moeder	-	vader
			kind	kind

Wie hoort er bij welk gezin, volgens wie?

Stel, het rode kind wordt “aangemeld”, wie betrek je erbij, waarom?

Iemand die “goede hulp verleent” volgt een:

Methodiek Methode Richtlijn
Handleiding Draaiboek
Procesbeschrijving
Stappenplan Procedure Programma
Effectieve interventie
Protocol Afspraken Werkwijze

Hoe verhouden de woorden in de vorige sheet zich tot elkaar?

- We delen jullie zo weer in in drietallen. Jullie krijgen weer 10 minuten om met elkaar na te denken over de manieren waarop je kunt bepalen hoe methodiek, methode, richtlijn etc. zich tot elkaar verhouden.
- Denk bijvoorbeeld aan:
 - Een methodiek is **meer uitgewerkt** dan een methode.
 - Een protocol is **dwingender** dan een stappenplan.
- Bedenk er zoveel mogelijk

Met de woorden die we gebruiken voor “goede hulp bieden”, zeggen we dat die hulp:

- Zorgvuldig is
- Meetbaar is
- Bewaakt kan worden qua tijd
- Houvast biedt aan een hulpverlener
- Voor iedereen gelijk is
- Duidelijkheid biedt voor de hulpvrager
- Theoretisch onderbouwd is
- Bewezen effectief is
- Kosteneffectief en efficiënt is
- Gangbaar is
- Moet worden verantwoord
- Een keurslijf wordt
- Je weerhoudt je intuïtie te volgen
- Je meer let op wat moet, dan op wie je voor je hebt

Woorden kunnen ontzettend behulpzaam zijn ...

- Dankzij ons vermogen woorden te gebruiken, kunnen we onszelf heel precies uitdrukken en elkaar goed bereiken.
- Maar diezelfde woorden kunnen er ook voor zorgen dat we bekneld raken.
- Voor de hulpverlening zijn veel hulpmiddelen ontwikkeld, uitgedrukt in woorden. Die kunnen behulpzaam zijn, maar ook beknellend werken.

Professionele moed is ...

- per situatie bedenken welke betekenis je aan een bepaald woord wilt geven / welk woord gepast is;
- soms specifieke betekenissen van een woord even buiten beschouwing te laten;
- durven kiezen voor goede hulp, aan de juiste mensen, in plaats van voor het kruisje bij het goede woord.